

Huvudman

Norrköpings kommun
kontakt@norrkoping.se

Beslut

Datum 2026-06-09

Dnr SI 2026:3582

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Hagagymnasiet, enhet grön, i Norrköpings kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun en anmärkning avseende brister rörande Biblioteksplanen. Norrköpings kommun ska senast den **5 oktober 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser tillgång till skolbibliotek och bemanning

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:3582) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av Hagagymnasiet, enhet grön, i Norrköpings kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hagagymnasiet, enhet grön, följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Tillsynen har genomförts den 12 maj 2026 genom intervjuer med elever, personal i biblioteksverksamheten och rektorn samt observationer. Som en del av tillsynen har även huvudmannens och skolenhetens biblioteksplaner granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Biblioteksplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med en biblioteksplan för kommunens samtliga skolbibliotek och en biblioteksplan specifikt för skolbiblioteket vid Hagagymnasiet där enhet grön är en del. Av Hagagymnasiets biblioteksplan framgår att Hagagymnasiets fyra skolenheter återfinns inom samma skolbyggnad och delar därför ett samlat, gemensamt skolbibliotek i en särskild lokal. Skolledningen har ett gemensamt ansvar för skolbiblioteket och säkerställer att alla skolans elever får en likvärdig tillgång till det, oavsett vilken skolenhet de tillhör. Av planen framgår vidare målområden med skolbiblioteket samt aktiviteter för att nå uppsatta mål och vem som ansvarar för de olika aktiviteterna. Av biblioteksplanerna saknas information om de särskilda skälen för att skolbiblioteket för Hagagymnasiet enhet grön inte tillhandahålls på den egna skolenheten och hur det är tänkt att fungera för att bidra till elevernas lärande.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår även att varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. En kommun eller en region kan anta en särskild skolbiblioteksplan eller beskriva skolbiblioteksverksamheten i den biblioteksplan som den ska anta enligt 17 § bibliotekslagen. (2 kap. 24 c § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att ett särskilt skäl kan vara att det finns ett skolbibliotek på en annan skolenhet som ligger i den egna skolenhetens direkta närhet eller att det finns ett folkbibliotek som ligger i den egna skolenhetens direkta närhet. Undantaget tar sikte på situationer när det finns ett bibliotek som ligger så nära skolenheten att skolbiblioteksverksamheten på ett ändamålsenligt sätt kan tillhandahållas i det biblioteket och att det även i övrigt framstår som ett likvärdigt

alternativ till att tillhandahålla skolbibliotek på den egna skolenheten. Så kan bl.a. vara fallet när flera skolenheter delar lokaler eller ligger på samma område, t.ex. när olika stadier formellt utgör en egen skolenhet eller olika program inom gymnasieskolan utgör en egen skolenhet, men att dessa utifrån sett framstår som en skola. (prop. 2023/24:164 s. 31)

Av förarbetena framgår vidare att om huvudregeln att skolbibliotek ska tillhandahållas på den egna skolenheten behöver frångås och skolbibliotekeket med stöd av särskilda skäl tillhandahålls utanför den egna skolenheten, ska detta anges i biblioteksplanen. När en huvudman tar fram en sådan plan är det nödvändigt att formulera hur skolbiblioteksverksamheten är tänkt att fungera och bidra till elevernas lärande. (prop. 2023/24:164 s. 31)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att biblioteksplanen inte uppfyller författningarnas krav. Planen innehåller visserligen information om hur ändamålen med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås och information om hur biblioteksverksamheten är organiserad. Dock saknas information om de särskilda skäl som gör att skolbibliotek inte tillhandahålls på den egna skolenheten. Som framgår nedan bedömer Skolinspektionen att eleverna vid Hagagymnasiet enhet grön inte har tillgång till ett skolbibliotek på den egna skolenheten. Därför behöver de särskilda skälen till att skolbiblioteket inte tillhandahålls på den egna skolenheten framgå av biblioteksplanen. Vidare ska planerna innehålla information om hur skolbiblioteksverksamheten är tänkt att fungera och bidra till elevernas lärande på den egna skolenheten. Eftersom den informationen saknas lever inte biblioteksplanen upp till författningarnas krav i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelse av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Norrköpings kommuns verksamhet vid Hagagymnasiet, enhet grön, uppfyller inte författningarnas krav vad gäller biblioteksplanen. Utredningen visar att det saknas information i biblioteksplanen om huvudmannens särskilda skäl för att inte ha tillgång till ett skolbibliotek på den egna enheten. Mot bakgrund av att huvudmannens biblioteksplan i övrigt uppfyller författningarnas krav bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Norrköpings kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, skolbibliotekarie och rektorn samt av observationer och inskickade dokument framgår att det finns ett bibliotek på skolan som är tillgängligt för eleverna hela skoldagen alla dagar i veckan. Hagagymnasiets fyra skolenheter delar skollokal och skolbibliotek och skolledningen har ett gemensamt ansvar för verksamheten. Vidare framgår av intervjuer och observationer att bibliotekets verksamhet är samlad i en lokal som hålls ordnad av skolbibliotekarie och att biblioteket har ett system för utlåning. Det framgår även att det finns ett varierat utbud av exempelvis skönlitteratur och faktaböcker. Utbudet omfattar även litteratur på olika språk och lättlästa böcker. Det framgår även att det finns digitala medier i biblioteket till exempel film och ljudböcker. Utbudet av analoga och digitala medier är målgruppsanpassat. Det digitala utbudet är tillgängligt för eleverna via skolans hemsida vilken eleverna når med sina datorer. Om en elev saknar dator finns dator att låna i biblioteket. Det finns också en specialdator att låna med större tangenter för elever med synnedsättning. Av samtliga intervjuer framgår att elever och lärare använder biblioteket och dess utbud i undervisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna på gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Om det finns särskilda skäl, får skolbiblioteket i stället tillhandahållas på en annan av huvudmannens skolenheter eller, om det är fråga om en kommunal huvudman, på kommunens folkbibliotek, eller genom att överlämnas på entreprenad enligt 23 kap. 8 a § till en annan huvudman inom skolväsendet eller till en huvudman för ett folkbibliotek. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av läroplanen framgår att som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgy 25, 2.6 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Hagagymnasiet enhet grön har tillgång till ett skolbibliotek. Av utredningen i ärendet framgår dock att biblioteket inte tillhandahålls på den egna skolenheten. Av skollagen framgår att skolbibliotek får tillhandahållas på en annan av huvudmannens skolenheter om det föreligger särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl som nämns i förarbetena till skollagen är om flera skolenheter delar lokaler. Skolinspektionens bedömning är därför att det föreligger särskilda skäl för att tillhandahålla skolbibliotek vid Hagagymnasiet enhet grön genom en annan av huvudmannens skolenheter. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bemanning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av observationer och intervjuer med elever, bibliotekarien och rektorn framgår att det finns ett bibliotek som är bemannat större delen av veckans dagar. Av intervju med rektorn och bibliotekarien framgår att bibliotekarien arbetar 80 procent och att biblioteket är bemannat i den utsträckning som behövs för att ändamålet med biblioteket ska uppfyllas. Av samtliga intervjuer framgår även att lokalen hålls ordnad av bibliotekarien och att bibliotekarien genomför läsfrämjande insatser och insatser kopplade till medie- och informationskunnighet. Exempel på sådana insatser är läsprojekt, läsambassadörer, information och utbildning för elever om hur de kan använda bibliotekets analoga och digitala tjänster samt föreläsningar om artikelsök och källkritik inför gymnasiearbetet. Vidare framgår att elever och lärare använder biblioteket och dess utbud i undervisningen.

Rättslig reglering

Av bibliotekslagen framgår att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. (2 § bibliotekslagen [2013:801])

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson